

Valtuutetun- ja ehdokkaan mittarit

Nyky-yhteiskunta mittaa toimintaansa erilaisilla määrällisillä mittareilla. On bruttokansantuote, hoitotakuujonot ja monet muut mittarit. Mutta onko kunnanvaltuutettuja tai ehdokkaita varten mittareita? Virallisia mittareita ei ole, mutta muunlaisia on löydettävissä. Näin vaalien alla äänestäjän on hyvä kiinnittää huomiota vaikkapa seuraavanlaisiin asioihin.

Läsnäolo valtuustossa, ryhmäkokouksissa ja lautakunnissa.

Tärkeimmät paikat, joissa valtuutetun tulee olla läsnä, ovat valtuusto, ryhmäkokoukset ja lautakunnat. Useimmat valtuutetut osallistuvat kaikkiin valtuuston kokouksiin. Poistumisia kesken kokouksen on jonkin verran ja yleensä aina samoilla henkilöillä. Lautakuntiin valtuutetut osallistuvat samalla aktiivisuudella kuin valtuustoon. Toisinaan lautakuntien kokouksissa käy niin, että varsinainen edustaja ei ole paikalla eikä varamieskään. Joskus voi myös kyseenalaistaa sen, miten hyvin asioihin on perehdytty ennen kokousta. Kysyipä kerran eräs lautakuntaedustaja juuri ennen kokouksen alkua, että milloin eräs asia on esillä. Jos hän olisi lukenut esityslistan ennen kokousta, hän olisi huomannut, että asia on esityslistalla. Valtuustoryhmien ryhmäkokouksiin osanottoaktiivisuutta voi kysyä valtuutetulta itseltään. Lautakuntiin osanottoaktiivisuus selviää julkisista pöytäkirjoista.

Puheet

Valtuutetun ei ole pakko puhua valtuustossa, jos ei halua. Sitä varten on ryhmällä puheenjohtajat tai joku ryhmän valtuutetuista pitää ryhmäpuheen silloin, kun tarvitaan. Kuitenkin esiintyminen valtuuston pöytäkirjassa ja muissa kokouksissa kertoo aika paljon valtuutetun aktiivisuudesta ja halusta hoitaa saamaansa luottamustehtävää. Olen joskus kummastellut, että lautakunnissa on sellaisia edustajia, jotka eivät juuri koskaan sano mitään. Kenenkähän asialla he ovat?

Valtuustoaloitteet

Aloitteilla valtuutettu voi ajaa asioita, jotka hän näkee tärkeäksi. Useimmiten nämä aloitteet syntyvät kuntalaisilta tulleiden ehdotusten perusteella. Aloitteiden tekoa voi vaikka verrata kunnanhuuhdontaan. Todellinen kultahippu osuu harvoin kohdalle, mutta sitä kannattaa etsiä, sillä pienilläkin aloitteilla saadaan asioita eteenpäin ja muokataan ajatusmaailmaa. Ehkäpä merkittävin aloitteella aikaan saatu asia viime vuosilta Vaasassa on Kokoomuksen Pentti Aromaan aloite uimahallin peruskorjauksesta.

Ponnet, esitykset yms.

Valtuustossa yksittäinen valtuutettu pääsee harvoin tekemään ponsia ja esityksiä, mutta on sekin mahdollista, jos on aktiivinen. Useimmiten ponnet ja esitykset menevät ryhmän puheenjohtajan "tilille". Lautakunnissa yksittäinen edustaja voi tehdä helpommin esityksiä.

Toiminta ja jäsenyys kansalaisjärjestöissä

Toiminta ja jäsenyys kansalaisjärjestöissä heijastavat sitä arvomaailmaa, minkä puolesta valtuutettu ja ehdokas tekee työtä valtuustossa.

Julkiset mielipiteet

Valtuutettu ja ehdokas voi nostaa julkiseen keskusteluun tärkeäksi katsomiaan asioita kirjoittamalla kirjoituksia lehtien mielipideosastoille. Valittavan useilla nämä mielipideilmaisut tulevat esiin vain vaalien alla, jos silloinkaan.

Tässä esiteltyt valtuutetun mittarit voisi saattaa myös numeeriseen muotoon, jos jollakulla olisi aikaa ja intoa niitä kerätä. Äänestäjän kannattaa selvittää itselleen ehdokkaansa aktiivisuus ennen äänestyspäätöstä. Sillä tavalla saadaan äänestäjän ääni kaikumaan valtuuston pöytäkirjasta. Hukkaan menevät äänet, jos valituksi tulleen valtuutetun ääni ei kuulu missään!

Käytä äänioikeuttasi!

Seppo Rapo
Kaupunginvaltuutettu, Kok.
Vaasa

Kirjoitus julkaistu sanomalehti Pohjalaisessa 09.10.2008

Tässä linkki kirjoitukseen: <http://www.pohjalainen.fi/Article.jsp?article=365227>